

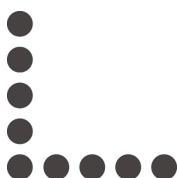
Att stötta en lokal filmbransch i förändring

Utvärdering av Lindholmen Science Parks utvecklingsfinansiering 2014-2016

Martin Svensson och Marit Kapla

Innehåll

Göteborgs Stads filmsatsning	2
Lindholmens utvecklingsfinansiering 2014-2016.....	2
Utvärderingen	4
Centrala frågor	7
Riktning framåt	9

Göteborgs Stads filmsatsning

Göteborgs Stad har stöttat filmproduktion i Västra Götaland sedan 2006. I november 2013 fattade kommunstyrelsen beslut om "nästa steg i filmutvecklingen i Västsverige".

Målet i Göteborgs Stads handlingsplan för filmutvecklingen är "att Västsverige och Göteborg 2021 ska vara både ett filmens kreativa centrum och den självklara inspelningsplatsen för intressanta, viktiga och framgångsrika filmer med publik världen över. Ett kreativt filmcentrum påskyndar samtidigt utvecklingen av de övriga kulturella och kreativa näringarna i regionen och staden".

I och med beslutet, ökade Göteborgs Stads satsning på filmen med 12 miljoner kronor (mkr) per år. Kulturnämnden är helhetsansvarig för satsningen. Av totalsumman går 2 mkr till kulturförvaltningen för administration och branschstärkande åtgärder, 2 mkr fördelas i projektstöd av enheten för kulturstöd, 4,5 mkr går till Film Väst, 0,5 mkr går till Business Region Göteborg för att inrätta en filmlots och 3 mkr går till Lindholmen Science Park, varav 1 mkr till administration och branschstärkande åtgärder och 2 mkr till projektstöd.

Mot denna bakgrund skapade Lindholmen Science Park år 2014 på uppdrag av Göteborgs Stad utvecklingsfinansieringen för innovativa projekt inom film, tv och rörlig bild, med syfte att:

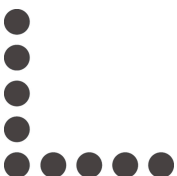
- Främja utveckling av film, tv och rörlig bild innehållsmässigt
- Stimulera förändring mot långsiktigt hållbara affärsstrukturer
- Öka chanserna för producenter att lyckas internationellt
- Stimulera samarbeten mellan produktionsbolag och idéskapare
- Främja utveckling och användande av ny teknik

Varje år utlyses tre ansökningsomgångar.

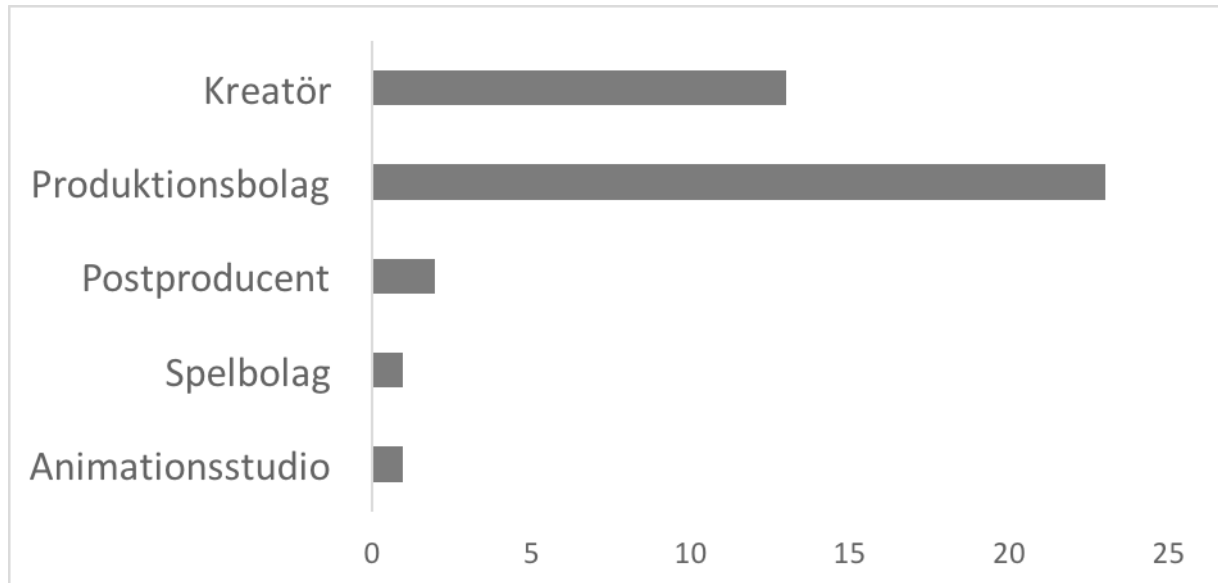
Lindholmens utvecklingsfinansiering 2014-2016

Under juni 2014 – maj 2016 har projekt kunnat söka finansiering vid sex tillfällen.

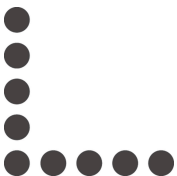
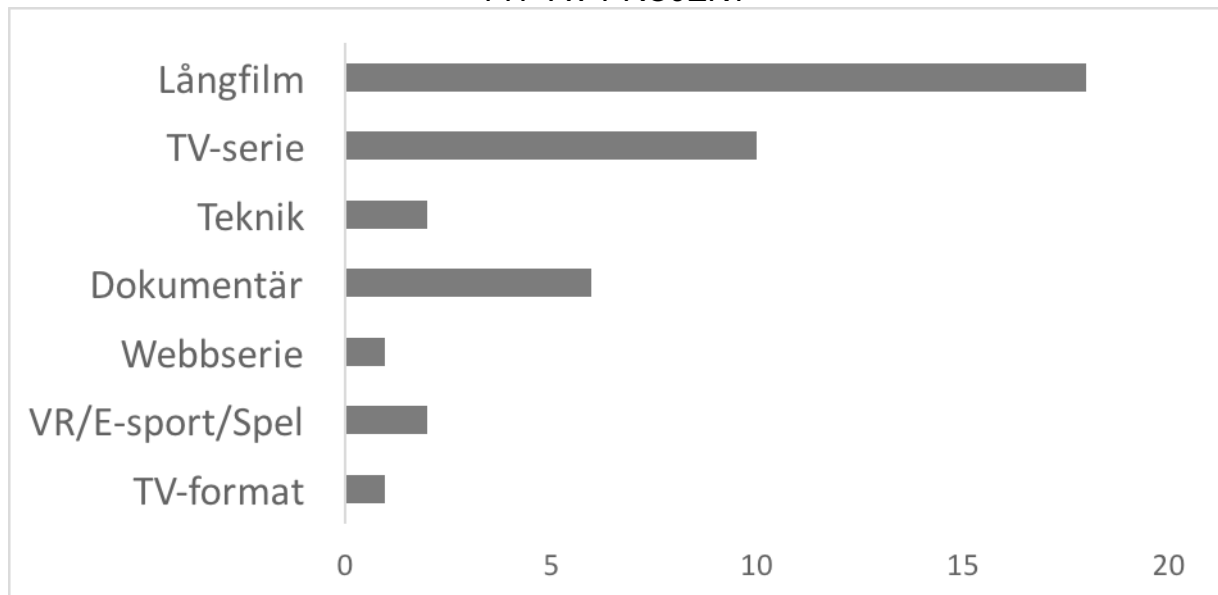
- 218 projekt har ansökt.
- 101 av dessa har fått pitcha sina projekt för referensgruppen.
- 4,6 miljoner kronor har anslagits i finansiering till 40 projekt från 33 bolag.

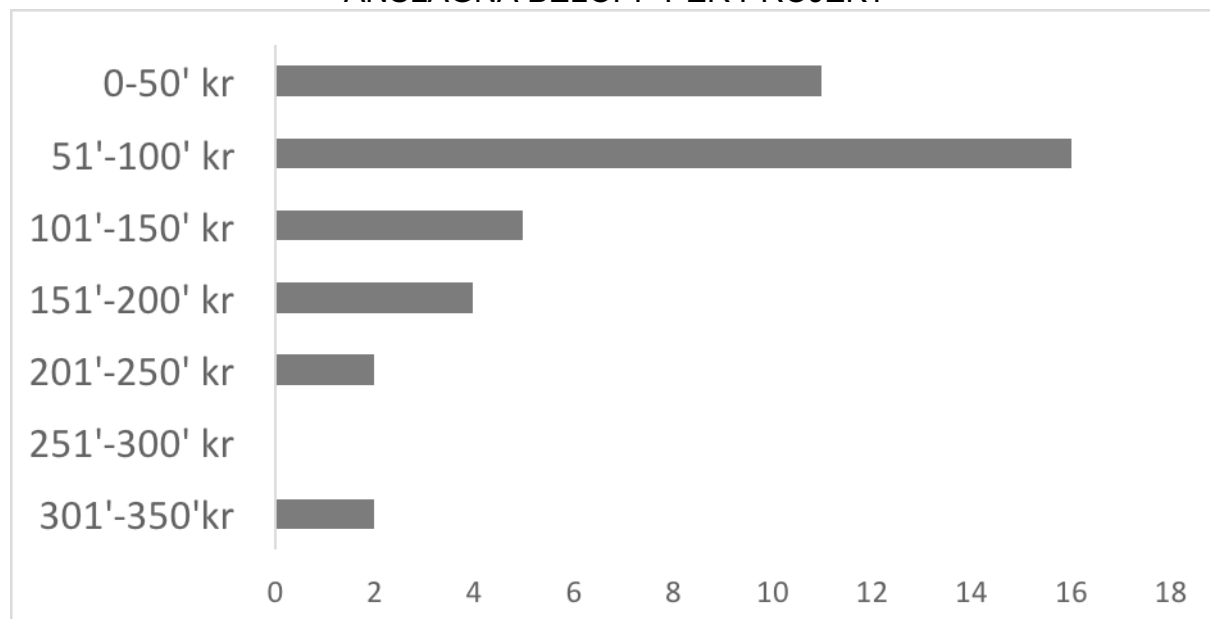
TYP AV BOLAG SOM BEVILJATS FINANSIERING

TYP AV PROJEKT

ANSLAGNA BELOPP PER PROJEKT

Utvärderingen

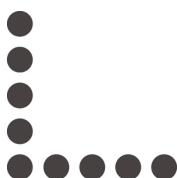
- Genomförande

Utvärderingen bestod av enkätfrågor som gick ut till de finansierade projekten från de första fem ansökningsomgångarna, 2014 och 2015.

- 35 projekt kontaktades.
- 29 av dem, representerade av 25 kontaktpersoner, svarade under april och maj 2016 per e-post, telefonsamtal eller personligt möte.
- Majoriteten av bolagen i utvärderingen är antingen kreatörer eller produktionsbolag för film och tv. Övriga är verksamma inom spel, animation och postproduktion.

Frågorna i enkäten:

- Hur har Lindholmens finansiering påverkat utvecklingen av ditt projekt?
- Vad har Lindholmens finansiering betytt för ditt företagande?
- Uppdraget till Lindholmen handlar om att främja innovativa projekt inom film- och tv-området. Vad tycker du är innovativt inom film och tv?
- För vilken typ av projekt anser du att Lindholmens finansiering gör mest nytta?
- Film- och tv-branschen är en bransch i kraftig förändring. Vad anser du vara det viktigaste för ett hållbart företagande inom film och tv i Västsverige?
- På vilka ytterligare sätt skulle Lindholmen kunna stötta ditt företagande och dina projekt?

- Saknar du någon utbildning eller kompetenshöjande verksamhet i Västsverige? I så fall vilken?
- Vad tycker du om Lindholmens sätt att engagera sig i ditt företagande och dina projekt? Vad kan förbättras?

- Sammanfattning av svaren

Finansieringen har inneburit positiva effekter för projekten. Det har skapat tid och resurser för utveckling av exempelvis manus, casting, animation och produktionsdesign. I stället för att arbeta med annat har man haft råd att lägga tid på utvecklingen. Som helhet har finansieringen skapat en högre kvalitet i projektet.

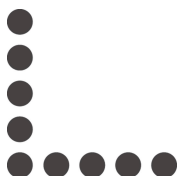
Finansieringen har också inneburit att bolagen har kunnat arbeta med projekt som bedöms vara riskablare än andra. Sådana projekt kan kräva mer utveckling innan andra finansiärer vågar gå in, till exempel för att man arbetar med oerfarna talanger eller prövar nya och tidskrävande arbetsformer eller en ny affärsmodell.

För de mindre bolagen har finansieringen inneburit stärkt självkänsla och en kvalitetsstämpel som innebär bättre utgångsläge i kontakt med fortsatta finansiärer. De större har kunnat avlöna specialistkompetens och skapat nya, utvidgade nätverk. Dock menar flera att finansieringens effekter för bolaget kanske blir synlig först efter ytterligare några år.

Många välkomnar Lindholmens utvecklingsfinansiering. De pekar både på att det är ont om pengar för utveckling – men nödvändigt – och att det är välkommet med ytterligare en offentlig aktör, förutom de som funnits länge, som Film Väst och Svenska Filminstitutet. De flesta är nöjda med den snabba beslutsgången och transparensen kring finansieringen. Negativa synpunkter har framkommit från några av de intervjuade på avtalsmodellen, samt på att projekten ofta tilldelats mindre än det ansökta beloppet.

Flera av de intervjuade uppmuntrar till ökad satsning på projekt som sticker ut på ett eller annat sätt: till form, innehåll eller vad gäller finansiering utanför strukturerna. Flera tar upp att stöden till varje enskilt projekt inte är så stora. Enligt det resonemanget spelar finansieringen främst rollen av påskyndare och är inte avgörande för att projekten ska bli av.

Vissa tycker att Lindholmen enbart ska gå in i projekt som är knutet till ett större lokalt produktionsbolag och har hög genomförandepotential. Andra tycker tvärtom att Lindholmens finansiering är mest verkningsfull om den satsas på mindre och oetablerade bolag, eftersom de har svårt att annars få fäste i branschen.

- Utmaningar

I arbetet med utvärderingen framhåller många att utveckling av projekt tar lång tid. Få av de finansierade projekten har lagts ner, men många befinner sig i vänteläge. Det som krävs för att projekt ska röra sig framåt mot genomförande är oftast positiva besked från andra finansiärer och distributörer. Flera påtalar bristen på långsiktighet i branschen, och att detta är något som upplevs som slitsamt. När man väl får ett produktionsbeslut måste produktionen ofta gå väldigt snabbt.

I enkäten framträder några saker som extra stora utmaningar för bolagen. Det har visat sig avgörande för finansierade projekt som drivs av kreatörer att hitta fram till rätt producent. Lyckas man inte med det, är det mycket svårt att genomföra projektet. Många beskriver också de västsvenska produktionsbolagens svaga ekonomi som ett problem för branschen.

- Behov och förslag

Offentlig finansiering

För att kunna bedriva ett långsiktigt företagande inom film- och tv-området i regionen, betonar många betydelsen av offentliga finansiärer som Film Väst, Göteborgs Stad och Lindholmen Science Park. Man önskar en kontinuerlig dialog mellan dessa finansiärer och bolagen. Någon efterfrågar en kartläggning av den västsvenska filmbranschen samt tydliga visioner och mål för regionens och stadens branschutveckling.

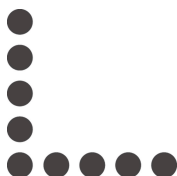
Starkare bolag

Flera producenter efterlyser ett bolagsstöd eller så kallad *slate funding*; att man får stöd för flera projekt samtidigt. Andra tycker inte att det är rätt modell, utan menar att det är bättre att finansiera projekt för projekt. Några producenter önskar att Lindholmen Science Park hade mer pengar att fördela samt vill överlag se en större satsning på de lokala produktionsbolagen, vilken även skulle stärka lokala manusförfattare och regissörer. Några, inte minst postproduktionsbolagen, uttrycker att fler projekt som genomförs i regionen, gärna internationella, skulle bidra till en starkare lokal bransch.

Manusutveckling och annan kompetenshöjning

Utvärderingens tydligaste trend är att många i branschen, såväl kreatörer som producenter, önskar någon form av satsning på manusutveckling. Man beskriver dagens brist på starka manusförfattare som något som påverkar hela branschen. Inriktningar som föreslås är individuell handledning anpassat efter projekten, koppling till projekt i produktion (typ traineeplatser eller manusrum), specialisering på tv-dramatik, koppling till skrivutbildningen på Akademin Valand, kvalificerade gästföreläsare samt nätverkande för manusförfattare.

Bland producenterna önskar sig några framför allt individuell konsult hjälp inom till exempel distribution, marknadsföring och juridik, medan andra efterfrågar ledarskapsutbildning. Kreatörer och personer verksamma inom spel, animation och

teknikutveckling efterfrågar främst stipendier för att kunna resa och lyssna på branschförebilder och/eller delta i internationella workshops.

Internationellt perspektiv, interaktion med publiken

Flera anger ett globalt perspektiv som centralt för att lyckas, samt att projekten upprättar en dialog med publiken i ett tidigt skede.

Nätverk och inspiration

Många är intresserade av att skapa nya kontakter och vidga sina nätverk. Kreatörerna har stort behov av att komma i kontakt med potentiella producenter. Flera av de intervjuade vill dra mer kompetens till Göteborg och föreslår bland annat att någon av Filminstitutets konsulenter skulle kunna vara verksam här i stället för i Stockholm.

Några framhåller att Lindholmen bör titta mer mot Oslo och Köpenhamn och utnyttja Göteborgs strategiska läge, med närheten till den norska och danska film- och tv-branschen.

Flera nämner redan fungerande nätverks- och inspirationsforum, som till exempel Göteborg Film Festival, Filmcloud, Kulturakademien Trappan och Film Västs producentträffar, men är ändå intresserade av fler internationella föreläsare och *case studies* på hög nivå. Bland förslagen finns en dag med representanter från de nya distributionsaktörerna som Netflix, Viasat och Amazon.

Mer integrerade branschträffar föreslås också, som kan omfatta först ett par timmars presentation av ett spetsprojekt inom något område, till exempel *virtual reality*, och sedan några timmars workshop där deltagarna arbetar med egna projektidéer som skulle kunna använda sig av den tekniken.

Marknadsföring

Flera uttrycker ett behov av hjälp med marknadsföring av sina projekt, både filmer/tv-serier och andra produkter, till exempel tekniska lösningar. De föreslår stöd till förhandsvisningar och möjlighet till projektpresentationer för nyckelpersoner i branschen. De som är verksamma i spelbranschen och inom teknisk utveckling önskar sig forum för att exponera sina produkter för allmänheten, samarbetspartners och distributörer, samt resurser för marknadsföring.

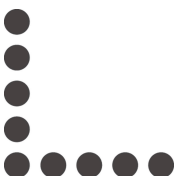
Centrala frågor

- Vad är innovation?

Innovation enligt Nationalencyklopedin: *"förlopp genom vilket nya idéer, beteenden och tillvägagångssätt vinner insteg i ett samhälle och sedan sprids där"*.

Lindholmen Science Parks utvecklingsfinansiering ska gå till projekt som i någon mening är innovativa. Under utvecklingsfinansieringens två första år har referensgruppen använt sig av en vid tolkning av begreppet. Utvärderingen ger inga signaler om att detta bör ändras.

Bland de intervjuade finns en stor bredd i uppfattningen om vad som är innovativt inom film och tv. Det definieras framför allt som att göra något utanför normen; att

driva ett projekt som behöver längre utvecklingsperiod än andra eftersom det tar tid att konkretisera.

I utvärderingen uttrycker en av de intervjuade det som: *"Ett utforskande där det okända innehåller möjligheter"*.

Flera konstaterar att berättandet även fortsättningsvis är centralt inom film och tv. Några anser att Lindholmens finansiering ska fokusera på innovation inom det konstnärliga området. Andra tycker att innovationen helt och hållet ska handla om affärsmodeller och distribution. Men de flesta tycker att innovationsbegreppet kan vara aktuellt inom samtliga områden: de nämner både berättande, produktionsmetoder, finansiering och distribution. I sistnämnda fallet tar flera upp de nya aktörerna inom digital spridning som en innovation, som Netflix och HBO Nordic.

Specifika svar på frågan vad som är innovativt inom film och tv är förutom ovanstående: nya röster och nya perspektiv i berättandet, lågbudgetproduktion, interaktivitet, alternativ finansiering typ crowdfunding, nya former för kompetenshöjning och nätverkande i form av exempelvis podcasts, internationell utblick, transmedia och virtual reality/augmented reality, nya tekniska lösningar samt att försöka driva igenom projekt utanför de traditionella strukturerna. Bland förslagen finns en önskan om att Lindholmen ska låta de finansierade projekten definiera ännu tydligare vad som är innovativt med respektive projekt.

- Relationen kreatör/producent

En av de tydligaste iakttagelserna i utvärderingen är att projekt som drivs av en kreatör har svårt att komma vidare mot genomförande utan en producent. Både kreatörer och producenter efterfrågar insatser för att främja kontakt och förståelse mellan manusförfattare, regissörer och producenter. Flera kreatörer nämner film- och tv-branschen som en sluten värld som är svår att komma på insidan av.

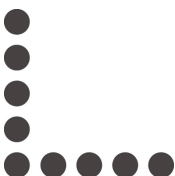
- Hur gör Lindholmen skillnad?

Med utgångspunkt i utvärderingen har vi som arbetar med finansieringen dragit den generella slutsatsen att projektets grad av innovation är fortsatt central, oavsett område.

Vi kommer att prioritera utvecklingen av Lindholmen Science Park som mötesplats samt stimulera kontakten mellan kreatörer och producenter. Ett led i detta kan vara det forum för manusutveckling som många i utvärderingen efterfrågar. Ansökningar inom spel- och teknikområdet är också fortsatt intressanta.

Dessutom kommer bedömningen av de kommande ansökningsomgångarna att fokusera på:

- Internationell räckvidd

- Tv- och webbserier
- Projekt som finansieras utanför traditionella strukturer

Riktning framåt

Två ansökningstillfällen återstår för 2016. Deadline för den första var den 12 juni, med beslut om fördelningen av stödet i kulturnämnden i september. Den sista ansökningsomgången för året har deadline den 16 oktober, med projektpresentationer den 25 oktober. Uppdaterade riktlinjer och ansökningsguide ligger på hemsidan film.lindholmen.se.

I oktober 2016 arrangerar Lindholmen en branschdag i samband med Västsvenska Filmdagarna. Deltagande övriga aktörer är Nostradamus, Göteborg Film Festival, Film Väst och Göteborgs Stad. Så snart datumet spikats kommer information om evenemanget att finnas på film.lindholmen.se.

